

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych i Ministra Spraw Wojskowych

z dnia 26 listopada 1920 r.

w przedmiocie nadzoru sanitarno-weterynaryjnego na linii kordonu,
ustanowionego przez Ministerstwo Spraw Wojskowych.

Na podstawie art. 1099 i 1126—1148 Ust. Lek. (Zb. Praw ros. tom XIII), ustawy b. państwa austr. z dn. 29 lutego 1880 r. (Dz. Ust. P. № 37) oraz art. 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 września 1920 r. w przedmiocie walki z księgosuszem (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 94 poz. 621) ~~jako~~ też w uzupełnieniu rozporządzenia naszego z dnia 29 września 1920 r. w tym samym przedmiocie (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 94 poz. 623) zarządzamy co następuje:

Art. 1. Oprócz kordonu weterynaryjnego ochronnego, ustanowionego w rozporządzeniu naszym z dnia 29 września 1920 r. (Dz. Ust. R. P. № 94 poz. 623) podlega wykorzystaniu do celów walki z księgosuszem kordon Ministerstwa Spraw Wojskowych, przebiegający od południa linię rzeki Strypy, Zborów, Płuhów, Złoczów, Poczapy, Białykamień, Busk, linią Bugu do Brześcia Litewskiego (włącznie), wzdłuż toru kolejowego do Czeremchy i dalej wzdłuż linii kolejowej do Narewki Małej, następnie do przecięcia się z rzeką Narwią pod miejscowością Siemieniówką, stąd przez miejscowość Cisówka, Nowosady do Jałówki, dalej rzeką Swisłoczą do rzeki Niemna, Niemnem do Grodna (wylącznie), stąd szosą na Augustów — Jeziorki. Kordon powyższy stanowić będzie linię nieruchomego kordonu weterynaryjnego, zabezpieczającego miejscowości, położone na zachód od tej linii, od zasilania zarazy księgosuszu.

Art. 2. Zadaniem wojskowej straży kordonowej będzie ściśle czuwanie i niedopuszczanie przekroczenia kordonu Ministerstwa Spraw Wojskowych ze strony wschodniej na zachód od tej linii przez bydło rogате, owce, kozy, oraz niedopuszczanie przewożenia i przenoszenia surowych produktów, pochodzących z tych zwierząt jako to: mięsa, łożu (z wyjątkiem topionego w zamkniętych beczkach), skór, sierści, wełny, kopyt, racic, jelit, żołądków oraz słomy, siana, ściółki, zboża w snopach i nawozu, będących własnością osób cywilnych i wojskowych.

Art. 3. Przewozu mięsa ze sztuk, będących własnością wojska z miejscowości, leżących na wschód od linii kordonu Ministerstwa Spraw Wojskowych, wymienionego w § 1 do miejscowości położonych na zachód od tegoż kordonu dozwala się ze względu na konieczność aprowizacji wojska i niewyniszczenia kraju — jedynie przez następujące stacje wchodowe: Grodno, Czeremcha, Brześć Litewski, Dorohusk, Krasne, Zborów, Buczacz i tylko pod niżej podanymi warunkami:

- 1) bydło, przeznaczone na ubój, powinno pochodzić z miejscowości wolnych od księgosuszu i być wolne od tej choroby;
- 2) ubój ma być dokonany w obecności lekarza weterynaryjnego oddziału wojskowego miejscowości wolnej od księgosuszu;
- 3) mięso takie można przewozić w stanie mrożonym, solonym, peklowanym w wagonach plombowanych;
- 4) miejscami przeznaczenia t. j. stacjami odbiorczymi mogą być wyłączenie wojskowe urzędy gospodarcze lub oddziały wojskowe;
- 5) każdy transport przewożonego mięsa powinien być zaopatrzony w świadectwo lekarza weterynaryjnego właściwego oddziału, stwierdzającego wyżej wymagane warunki, oraz wagę ilość i miejsce przeznaczenia.

Art. 4. Przewozu (przepędu) bydła rogatego, owiec, kóz, przeznaczonych dla aprowizacji wojska, a pochodzących z miejscowości wolnych od księgosuszu, położonych na zachód od linii kordonowej Ministerstwa Spraw Wojskowych (art. 1) do okolic, położonych na wschód od tej linii, dozwala się tylko za specjalnem zezwoleniem Naczelnego Komisarza do walki z księgosuszem na warunkach specjalnie w każdym wypadku przez niego określonych i wyłącznie przez wymienione w art. 3 stacje wchodowe.

Art. 5. Przewozu paszy suchej, jako to: siana, słomy i zboża w snopach na zachód od linii kordonu Ministerstwa Spraw Wojskowych, Naczelnny Komisarz do walki z księgosuszem może dozwolić tylko wyjątkowo i to zarówno koleją, jak zaprzęgami końskimi, wyłącznie dla celów aprowizacji wojska na warunkach specjalnie przez niego w każdym wypadku określonych.

Art. 6. Na linii kordonu Ministerstwa Spraw Wojskowych na stacjach wchodowych (art. 3) właściwe czynności urzędowe przekazuje się wojskowym lub cywilnym państwowym, specjalnie do tego delegowanym lekarzom weterynaryjnym. Z lekarzami tymi na punktach stacji wchodowych współdziałać będzie policja i interwenjować w każdym wypadku, o ile tego zajdzie potrzeba.

Art. 7. O nadejściu transportów, wymienionych w artykułach 2, 3 i 5 należy bezzwłocznie powiadamiać lekarza weterynaryjnego, którego obowiązkiem jest natychmiast sprawdzić legalność świadectwa pochodzenia oraz przeprowadzić kontrolę transportu. Na dowód, że wszystkie wyżej wymienione warunki zostały wykonane, lekarz czyni adnotację na temże świadectwie i kładzie na niem własnoręczny podpis.

Art. 8. Transporty wojskowe bydła rogatego, owiec i kóz, które pomimo zakazu nadejdą ze stacji wchodowej, powinny być wyładowane, podane bezzwłocznie oględzinom weterynaryjnym, poczem zwierzęta chore i podejrzone o księgosusz należy odstawić pod konwojem na specjalnie w tym celu urządzone w pobliżu stacji kolejowej grzebowisko i tam po zabiciu wraz z pociętą skórą zniszczyć. Natomiast zdrowe sztuki, niegorączkujące, pochodzące z takich transportów, powinny być przy zachowaniu odpowiednich środków ostrożności odstawione pod konwojem do prowizorycznie w tym celu urządzonego miejsca uboju w pobliżu stacji wchodowej i tam natychmiast poddane ubojowi.

Mięso z takich sztuk—o ile okaże się po zabiciu przydatne do spożycia—można dopuścić do spożycia i transportu po uprzednim nasoleniu (zapeklowaniu) przez przeciąg dwóch tygodni lub też po ugotowaniu. Gotowanie lub peklowanie powinno się odbyć na stacji wchodowej pod nadzorem lekarza weterynaryjnego. Żołądki i kiszki wraz z treścią pokarmową podlegają zniszczeniu.

Art. 9. Wszystkie wagony użyte do przewozu zwierząt i produktów zwierzęcych muszą być na stacjach wchodowych odkażane. Nawóz z wagonów, po wywiezieniu go na pole w pobliżu stacji wchodu, powinien być układany w sterty (kupy), przykryty ziemią i pozostawiany do wyjałowienia przez samozagrzenie się na przeciąg conajmniej trzech miesięcy.

Art. 10. Wszelkie bydło rogate, owce i kozy, wprowadzone wbrew zakazowi przez linię kordonową, straż kordonowa obowiązana jest zatrzymać i zawiadomić o tem lekarza weterynaryjnego w najbliższej stacji wchodowej.

Aż do przybycia lekarza weterynaryjnego zatrzymany transport zwierząt należy izolować pod dozorem straży wojskowej, o ile zaś transport ten należy do osób cywilnych, a zwierzęta okażą się zdrowe, to należy go na koszt właściciela cofnąć napowrót na wschód poza linię kordonu i tam w porozumieniu z właściwymi władzami powiatowymi i komunalnymi poddać ubojowi. Natomiast wojskowe bydło rogate, owce i kozy po zabiciu należy oddawać za pokwitowaniem najbliższemu wojskowemu zakładom gospodarczym.

Art. 11. W transportach, przemycanych przy stwierdzeniu księgosuszu lub podejrzenia tegoż, należy ze zwierzętami chorem i podejrzanymi o księgosusz, jak również ze sztukami zdrowymi, niegorączkującymi postąpić analogicznie, jak do art. 8, przyczem—o ile chodzi o bydło ludności cywilnej a po zabiciu sztuk zdrowych mięso okaże się zdatne do spożycia,—to po uprzednim porozumieniu się z władzami powiatowymi lub komunalnymi mięso takie ma być w miejscu uboju sprzedane ludności cywilnej lub dla wojska w drodze przetargu publicznego.

Koszty odstawienia zwierząt do miejsca uboju, zabicia i przetargu należy pokrywać z kwoty, uzyskanej ze sprzedaży mięsa i innych części użytkowych, a resztę tej kwoty złożyć do depozytu właściwego sądu pierwszej instancji. Z mięsem sztuk zdrowych, będącem własnością wojska należy postąpić, jak wskazane w art. 8 i oddać je następnie najbliższemu wojskowemu zakładom gospodarczym.

O ile po zabiciu okaże się, że zwierzę jest chore lub podejrzone o księgosusz, to należy je wraz z pociętą skórą zniszczyć, a miejsce uboju poddać dokładnemu odkażeniu.

Art. 12. Skóry zwierząt chorych i podejranych o księgosusz należy niszczyć. Skóry ze zdrowych zwierząt należy składać do beczek lub kadzi

z płynem dezenfekcyjnym, a mianowicie z 3% roztworem kwasu karbолоwego lub kreoliny na przeciąg 24 godzin, poczem pocechować, nasolić i oddać urzędowo upoważnionemu odbiorcy.

Art. 13. Produkty zwierzęce, wyszczególnione w art. 2 oraz siano, słoma i zboże w snopach, przemycone wbrew zakazowi przez linię kordonową ze wschodu na zachód od tej linii z ominięciem stacji wchodu, powinny być przez straż kordonową zatrzymane, cofnięte na wschód poza kordon i w drodze publicznego przetargu sprzedane ludności cywilnej lub wojsku, uzyskaną zaś stąd kwotę należy złożyć do depozytu sądowego. O ile produkty takie stanowią własność wojskową, to należy cofnąć je na wschód i przekazywać najbliższym wojskowym zakładom gospodarczym.

Art. 14. Powyższe ograniczenia nie dotyczą mleka i jego przetworów (śmietana, masło, ser) o ile wprowadzający wykaże się poświadczeniem wójta (sołtysa) gminy, że odpowiedni produkt pochodzi z miejscowości wolnej od księgosuszu.

Art. 15. Wszelka komunikacja kołowa może odbywać się wyłącznie wozami niewyścielanymi słomą, sianem lub innymi produktami dającymi się zużytkować do skarmiania bydła.

Art. 16. Konie i świnie mogą być przepuszczane tylko kolejami przez stacje wchodowe, przyczem transport musi być zaopatrzonej w świadectwo wojskowego lub cywilnego państwowego lekarza weterynaryjnego albo właściwej władzy miejscowej, że zwierzęta pochodzą z miejscowości wolnej od księgosuszu. Na stacji wchodowej transport podlega oględzinom lekarza weterynaryjnego, — przyczem z wagonów usuwa się wszelkie zapasy paszy objętościowej.

Art. 17. O każdym wypadku zatrzymania transportu bydła rogatego, owiec, kóz i innych przedmiotów, wymienionych w artykułach 2 i 5, jak również o wypadkach zarządzonego zniszczenia zwierząt lub przedmiotów, należy sporządzać specjalny protokół, podpisany przez interwenjującego lekarza weterynaryjnego, jak również zawiadomić o tem bezzwłocznie Naczelnego Komisarza do walki z księgosuszem oraz właściwego wojewódzkiego inspektora weterynaryjnego.

Art. 18. Sprawy osób cywilnych, winnych przekroczenia zakazu wprowadzenia (przewozu) żywego bydła rogatego, owiec, kóz, surowych produktów pochodzenia zwierzęcego i wyżej wspomnianych gatunków paszy, należy wraz z odpisem protokołu niezwłocznie przekazać właściwemu sądowi do ukarania, a w wypadkach przemykania bydła i takich samych przedmiotów, stanowiących własność wojska, zwracać się do przełożonej władzy wojskowej o pociągnięcie winnych do odpowiedzialności.

Art. 19. W każdym wątpliwym wypadku interwenjujący lekarz weterynaryjny powinien bez zwłoki zwracać się do właściwego wojewódzkiego inspektora weterynaryjnego, który niezwłocznie wydaje stosowne zarządzenia.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

J. Poniatowski

Minister Spraw Wojskowych:

w z. De Henning - Michaelis